

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., WEDNESDAY MORNING, MARCH 26, 1941

LETO XLIV. — VOL. XCLIV

KULOVEC JE CEL MOŽ!

Radijski komentator Lowell Thomas, ki je opisaval krizo v jugoslovanskem ministru radi pogodbe z osiščem, je izrecno pohvalil zadržanje slovenskega ministra brez portfelja, Franc Kulovec. Temu je knez namestnik Pavle ponudil mesto pravosodnega ministra namesto odstoplega Srba Konstantinovića, ki je podal ostavko kot v protest radi pogodbe z Nemčijo. Toda Kulovec (duhovnik), ki je prevzel za pokojnim dr. Korošcem tudi vodstvo Slovencev, je odločno odklonil ponudbo, ker se je že prej vzdržal glasovanja za sprejem pogodbe. Enako je storil tudi slovenski minister dr. Krek. Torej če bo kdaj zgodovina skušala naložiti ta greh na rame sedanjih vlad, si Slovenci lahko že sedaj umijejo roke.

Kaj bo zdaj rekel na to lokalni komunistični dnevnik, ki je v ponedeljek s tako naslado zapisal: "DUHOVNIK KULOVEC VSTOPI V VLADO 'APIZARJEV'." Če ima še kakšno poštenja v sebi, kar je jako dvomljivo, se bo oprostil, ker gornje besede si je popolnoma sam izmislil. Kol, s katerim so hoteli slovenski komunisti zopet zamahniti po slovenski duhovščini, se jim je zopet v roki zlomil. Jej, jej, kako jim mora to hoditi nerodno! Deset srbskih ministrov je glasovalo za pogodbo, poleg njih vsi štirje hrvatski ministri, a pri naših komunistih ni noben teh "apizar." Toda slovenske duhovnike so pa takoj pripravljene pripeti to cvetko za glavo, četudi brez vsake podlage. Seveda, po duhovniku je treba udariti, pa naj bo že kriv ali ne. Drugače naši komunisti ne morejo spati. Odkar je umrl dr. Korošec se niso mogli znebiti nad nikomer. Zato je bila pa toliko večja radost, ko so mislili, da so raztresli svoj žolč nad duhovnikom Kulovecem. Smo prav radovedni, kako bodo zdaj ta časnikarski maček oprali.

Graziani, vrhovni poveljnik laške armade v Afriki, se je odpovedal

Rim, 25. marca. — Maršal Rudolfo Graziani se je danes odpovedal poveljstvu italijanske armade v severni Afriki. Na njegovo mesto je postavil Mussolini generala Italo Garibaldija, ki je služil pod Graziani-jem.

Graziani je postal vrhovni poveljnik afriške armade lansko leto, ko je bil ubit v zrakovni neizgubi prejšnji poveljnik Italo Balbo. Kmalu potem je Graziani začel prodirati v Egipt, toda Angleži so udarili nanj decembra meseca in ga zapodili iz Libije.

Italijanska vlada poroča, da je Graziani odstopil na "svojo lastno željo," ker ni zdrav.

Na Velikih jezerih bodo gradili bojne ladje

Washington. — Zed. države in Kanada so odpravile 124 let staro prepoved proti gradnji bojnih ladij v ladjedelnicah ob Velikih jezerih. Obe državi sta se sporazumeli, da smeta graditi bojne ladje s polno bojno opremo v tem okrožju. Vlada Zed. držav je že oddala raznim družbam ob Velikih jezerih gradnjo torpednih čolnov, zasledovalcev podmornic, pobiralcev min in manjših motornih jaht.

Dalje sta se obe vladi sporazumeli, da bosta ta druga drugo obvestili, kake vrste bojne ladje bosta gradili. Oborožitev teh bojnih ladij bo pa instalirana tako, da se ne bo mogla rabiti, dokler bodo ladje v območju Velikih jezer ter da se bodo sploville ladje na morje takoj, ko bodo zgrajene. Nobena teh bojnih ladij ne bo vršila službe na Velikih jezerih.

Bojne ladje večjega obsega bodo začeli graditi v teh ladjedelnicah takoj, ko se bo pričelo z delom za poglobitev reke sv. Lovrenca, kar je zdaj v kongresu Zed. držav za odobritev.

Vlada je najela parnik za prevoz vojakov

Washington. — Ameriška vlada je najela parnik Washington od United States Line, na katerega lahko naložijo naenkrat 5.000 vojakov. Armada potrebuje tak parnik, da bo lahko naglo prepeljala vojaštvo v ta ali oni kraj, če bo potrebno. Pred kratkim je vlada najela parnik S. S. Roosevelt, ki lahko naloži 1.400 vojakov.

Priporoča tajnost glede angleških ladij

Washington. — Mornariški tajnik Knox priporoča, da bi se angleških ladij, ki bodo prispele v ameriške pristanišča za popravilo, ne bi smelo fotografirati in ne poročati v časopisih ali na radiju njih prihoda. Take vesti bi bile velike vrednosti za sovražnika, ki bi lahko potem prežal na ladje, ki bi se vračale iz ameriških pristanišč.

V Kaliforniji

Danes odpotuje v San Diego, Kalifornija, Mrs. Josephine Knott, 1057 E. 61. St. Tam se bo za stalno naselila pri svojem sinu Erniyu. Dobri ženi in naši dolgoletni naročnici želimo srečno pot in še mnogo zdravih ter zadovoljnih let tam v sončni Kaliforniji.

Važna seja

Jutri večer po cerkveni pobožnosti se bo vršila seja Marijine družbe za žene fare sv. Vida.

Kdaj bo šlo zares?

Ameriško časopisje trdi, da odnosi med Nemčijo in Rusijo niso nič kaj prijateljski. Če so ali niso bomo zvedeli šele takrat, kadar bo začelo ameriško komunistično časopisje napadati Nemčijo, prej pa ne.

Roosevelt je ukazal "zamrzniti" jugoslovansko gotovino v Ameriki

Washington, D. C. — Sumner Wells, pomožni državni tajnik, je izrazil zadovoljstvo v imenu ameriške vlade, ker je Rusija ponovno izjavila prijateljsko naklonjenost Turčiji. Welles je rekel, da v času, ko je toliko držav izgubilo svojo neodvisnost, je v veliko zadoščenje Zed. državam, če tako velika sila kot je Rusija, izreče svojo nevtralnost napram sosedni državi (Turčiji), če bi bila napadena.

Welles je tudi povedal, da so podvzle Zed. države diplomatske korake, da bi pregovorile Jugoslavijo k odporu proti zatvarem osišč.

Ta izjava državnega podtajnika je prišla kmalu potem, ko je predsednik Roosevelt ukazal, da se "zamrzne" ves denar, ki ga ima Jugoslavija v Zed. državah. Računa se, da je tega denarja okrog \$1.000.000.

Župan in varnostni direktor svarita voznike avtov

Clevelandski župan in varnostni direktor sta izdala na voznike avtov sledeče svarilo: "Ko boste vozili nocoj domov pomnite, da je vaša dolžnost do someščanov, da vozite previdno. Več kot polovica vseh voznikov, ki so bili letos v prometni nezgodi, je vozila z dela ali na delo. Prometne nesreče prinese veliko ekonomsko izgubo žrtvi, vozniku in njegovim družinam. Zato apelirava na vas, da si vzamete dodatnih pet ali deset minut za vožnjo domov, da zato vozite počasneje in previdneje. Varnost vsakega delavca je važnega pomena pri narodnem obrambnem programu. Ne pokvarite si dnevnega dela s tem, da bi se zapletli v avtno nezgodo ali da bi si nakopali s kakšno pogrešno aretacijo.

Rev. Lekan v Sloveniji
Družina Lekan, 3568 E. 81. St. je dobila od svojega sina, Rev. Josip Lekana, ki je v Švici dovršil bogoslovne nauke in bil tam lansko leto posvečen v mašnika, brzojavko, da se nahaja sedaj v Češnici, fara Zagradec, pri stari materi in stricu na obisku. Javlja, da je zelo vesel, ker je mogel obiskati rojstno domovino svojih staršev. Od tam pa pride domov v Cleveland prav v kratkem.

John Rusnov pogreb
Pogreb za pokojnim John Rusnov se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8:30 iz Svetkovega pogrebnega zavoda. Sporočila, da je bil pokojni član društva Loyalites, št. 590 S. N. P. J. in ne društva Mir.

PO NESREČI USTRELIL OČETA IN SEBE

Morgan, Utah. — Karl Francis je streljal v tarčo, ki jo je pritržil na brozjavni drog. Poleg je stal njegov brat Rulon. Ko je Karl prvič ustrelil, je krogla udarila v koksniak, ki je stal v smeri brozjavnega droga. Radi tega mu je Rulon rekel naj počaka, da bo premetil tarčo drugam, da ne bo koksniak napotil.

Medtem, ko je šel brat premijnat tarčo, je Karl iznova nabil puško, toda jo je najbrže pretrdo postavil na tla, ker se je sprožila in krogla ga je zadela v glavo. Rulon je naglo poklical zdravnika, potem je pa šel iskat očeta, da bi mu povedal o neizgodi. Dobil ga je v koksniaku s prestrjeljeno glavo. Prvi strel, ki je zadela koksniak, je ubil očeta. Brata nista vedela, da je oče tam.

Medtem, ko je šel brat premi-

Jugoslavija ostane nedotaknjena

Osišče se je zavezalo, da ne bo z vojaštvom prestopilo meje Jugoslavije. — Jugoslavija ni obvezana dati vojaško pomoč osišču. — Nemčija pravi, da je pristop Jugoslavije k osišču odgovor Churchillu in Rooseveltu.

Letaki pozivljejo narod v Jugoslaviji k borbi za svobodo in čast

Belgrad, 24. marca. — Po Belgradu so bili razmetani letaki, katere je narod hlastno prebiral, predno jih je zaplenila policija. Eden teh letakov je pisal:

"Vlada se pripravlja na izdajstvo! Kmalu bo podpisala pogodbo z osiščem. To bo pomenilo sramotno smrt za našo deželo, konec naše svobode. Prvič v naši zgodovini smo pozvani, da se potopimo v sramoto in sužnost.

"To je prišlo danes, ko so se dvignili vsi razredi, visoki in nizki, kot so se dvignili še vedno, ko so imeli eno dušo, eno voljo, eno misel: da branijo svobodo naroda do zadnjega moža.

"Vsa dežela, 16.000.000 prebivalstva, hoče braniti svobodo domovine. Šestnajst mož vlade pa hoče izvršiti izdajstvo in nas zaslužniti.

"Mi smo odločeni, da se nas ne bo prodalo. Mi ne bomo položili orožja. Tisti, ki se igrajo z našo svobodo, bodo to drago plačali.

"Jugoslavlani! Storite vse za čast, svobodo, ničesar pa za naše smrtno sovražnike!"

Iz Črne gore se poroča o velikih demonstracijah proti vladi, ker je podpisala pogodbo z osiščem.

Iz Hrvatske se poroča, da se komunisti organizirajo na ukaz iz Moskve, da prične kampanjo za sabotažo in proti sodelovanju z Nemčijo.

Browder je nastopil včeraj zapor

New York. — Earl Browder, bivši generalni tajnik komunistične stranke, se je prostovoljno izročil federalni oblasti, da nastopi štiriletno ječo radi selske dobivne potnega lista. Ob enem je poslala komunistična stranka ček za \$2.000.00, kar mora Browder plačati kot globo.

John Rusnov pogreb

Pogreb za pokojnim John Rusnov se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8:30 iz Svetkovega pogrebnega zavoda. Sporočila, da je bil pokojni član društva Loyalites, št. 590 S. N. P. J. in ne društva Mir.

PO NESREČI USTRELIL OČETA IN SEBE

Morgan, Utah. — Karl Francis je streljal v tarčo, ki jo je pritržil na brozjavni drog. Poleg je stal njegov brat Rulon. Ko je Karl prvič ustrelil, je krogla udarila v koksniak, ki je stal v smeri brozjavnega droga. Radi tega mu je Rulon rekel naj počaka, da bo premetil tarčo drugam, da ne bo koksniak napotil.

Medtem, ko je šel brat premi-

Policija je aretirala na stotine oseb po Jugoslaviji, ki protestirajo proti pristopu k osišču.

Washington, D. C. — Diplomatski krogi so vsi mnenja, da je sicer izguba Jugoslavije velik udarec za Anglijo in za Grčijo, toda v istem času jima je bilo pa v neprecenljivo pomoč, ker je Jugoslavija zavlačevala s pogodbo z osiščem, kar je dalo Angliji mnogo dragocenega časa, da je dovažala dodatno armado v Grčijo.

Dunaj, 25. marca. — Jugoslavija je pristopila k zvezi Rim-Berlin-Tokyo kot peta zaveznica, toda si je priborila od osišča zagotovilo, da armade osišča ne bodo prestopile meje Jugoslavije. Uradni Berlin je razglasil to novo zvezo kot "odgovor" Churchillu in Rooseveltu.

V veliki dvorani belvederske palače sta jugoslovanska ministra, premier Cvetković in zunanji minister Cincar-Marković podpisala pakt z osiščem. Ta pakt se toliko razlikuje od onega, ki sta ga podpisali Rumunija in Bolgarija, da se Nemčija, Italija in Japonska zavezujejo, da bodo "za vedno" spoštovali meje in neodvisnost Jugoslavije.

Pri podpisu je bil navzoč sam Adolf Hitler, nemški zunanji minister von Ribbentrop in italijanski zunanji minister Ciano.

Glede obljube osišča, da se bo spoštovalo neodvisnost Jugoslavije, komentira uradna Nemčija, da nima namena razkrajati Balkana.

V pogodbi, ki jo je osišče podpisalo z Jugoslavijo, se Nemčija zaveže v sledečem:

Da bo garantirala neodvisnost Jugoslavije in to obljubljuje tudi v imenu Italije in Japonske.

Dalje obljubljuje Nemčija, da ne bo kršila niti meje, niti ozemlja Jugoslavije.

Nadalje oprošča Nemčija Jugoslavijo od vsake pomoči z vojaštvom kateremukoli izmed treh držav osišča.

Nemčija se zavezuje, da bo po končani vojni, ko se bo ustvarjal "novi red" v Evropi, upoštevala želje Jugoslavije glede Egejskega morja. (Jugoslavija si želi izhod na Egejsko morje v Grčiji).

Obратно se je pa Jugoslavija zavezala v tej pogodbi v sledečem:

Da dovoli prevoz vojne in bolniške opreme, kot tudi ranjenec preko svojega ozemlja.

Da dovoli Nemčiji poslati v Jugoslavijo industrijske in poljedelske tehnike, ki bodo zvišali tovarniške in poljedelske produktivnosti, da se s tem pomaga preživljati in obleči nemško armado in nemški narod. Nemčija bo dobila iz Jugoslavije več žita in mesa in več železa, bakra in svinca, kar nemška armada tako zelo potrebuje.

Dalje se Jugoslavija zavezuje, da bo zadržala vse manifestacije in vpliv proti osišču.

Zahtevo Nemčije, da Jugoslavija svojo armado razoroži, je Jugoslavija odločno zavrnila in v tem tudi zmagala. Torej Jugoslavija ima lahko armado z rezervno vred pod orožjem, če tako sama želi.

Policija je danes aretirala po raznih krajih Jugoslavije na sto-

tine oseb, ki so javno demonstrirale proti pogodbi z osiščem. Zlasti je demonstriralo dijaštvo, narod po Srbiji, komunisti in revolucionarni komitadži.

Kosta Pečanac, ki je v svetovni vojni vodil srbske komitadže, je baje odpotoval iz Belgrada v južno Srbijo, da jih zopet organizira za nov boj.

V Belgradu so mladi Srbi navali na grški in angleški konzulat in zahtevali uniforme in prevoz na albansko in afriško fronto.

Toda vesti, ki so prišle za temi trditvami, da je po Jugoslaviji že vse mirno.

Švedi pričakujejo spomladi vojno zopet na severu

Stockholm. — Švedski obrambeni minister je podal na narod izjavo, da mora biti švedska pripravljena boriti se za svojo neodvisnost. S tem je hotel pomiriti narod, ker je vlada nenaodoma poklicala pod orožje vso rezervno. Minister je rekel, da v tem času še ni švedska nevtralnost ogrožena, toda dežela mora biti pripravljena za vse slučaje.

Izjavil je dalje, da bo prišlo kmalu do odločitve med Nemčijo in Anglijo in v tem slučaju ni nobenega jamstva, da bo priznana severu. Nedavni angleški napad na norveško otočje Hlofoten je zelo vznemiril Nemce, ki pričakujejo, da bodo Angleži skušali dobiti trdna tla kje na Norveškem. V tem slučaju bi hotela Nemčija poslati armado preko švedske, ki bo skušala to zabraniti.

Ameriški Rdeči križ

V Clevelandu se vrši kampanja za ameriški Rdeči križ. Cilj je 175.000 novih članov. Član lahko postane vsak, ki daruje najmanj en dolar. Tudi naši Slovenci in Slovenke pobirajo za to človekoljubno delo. Ako vas kateri ali katera obišče, sprejmite jih prijazno in darujte po svoji moči.

V bolnišnici

V Univerzitetni bolnišnici se je podal 19. marca Joe Zakrajšek, stanujoč na 1424 E. 51. St., kjer se je moral podvreči operaciji, ki jo je srečno preživel. Uradne ure za obiske so zvečer od 7 do 8.

Važna seja

Nocoj se bo vršila seja skupnih društev fare sv. Vida. Zastopniki in zastopnice so prošeni, da se udeležijo.

Izgredi pri Bethlehem tovarni

Bethlehem, Pa., 25. marca. — V jeklarskih delavcev pri Bethlehem Steel Co., ki spadajo pod CIO, je včeraj popoldne napadla stavko kot v protest proti taktiki, ki jih namerava izvesti kompanijska unija v svrhu preprečitve delavcev pri tej jeklarni. Delavci so se organizirali pike-tinge, ki so se zabavali delavcem na kakih 1.000 piketov se je izkazalo, ko je dospela policija v avtomobilih. Policija je izmetala plinske bombe v pike-

Anglija vrača nacijem na morju

London, 25. marca. — Angleški admiralitet poroča, da se je izkazalo izgube na morju vedno bolj zmanjšujejo, medtem ko se vrača Nemčiji udar za udarom na Atlantiku. V tednu, ki je končal 16. marca, je izgubila Anglija 71.773 ton ladij, angleških in 6 zavezniških ladij. Teden poprej je izgubila

NEMCI VEŽBAJO NAPAD NA ANGLIJO

Stockholm, Švedska. — Nemška armada, mornarica in letalstvo so imeli nedavno manevre na otoku Rugen v Baltiku, kar je bilo obsežno je prav tako skakalo kot je obsežno Anglije. Nemci so izvedla napad na otok Rugen, ki je bil v rokah Anglije. Nemci poslujevali ogromnega jarma. Slavnostna predstava bo v mestni dvorani ob 7:30 zvečer. Tri Grkinje bodo predstavljale v živi sliki Ameriko, Anglijo in Grčijo. Nastopilo bo več prominentnih govornikov, med temi sodnik Frank J. Lausche.

Stavka v Murray tovarni

Delavci iz Murray Ohio Mfg. Co., 1115 E. 152. St. so odšli včeraj na stavko, ker vodstvo tovarne ni ugodilo zahtevi za 10c izboljšanje mezd na uro. Prizadehtih je 800 delavcev, ki spadajo k CIO.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
 United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 71 Wed., March 26, 1941

Bodočnost Jugoslavije

Silni protesti jugoslovanskega prebivalstva in protesti narodov jugoslovanskega pckoljenja iz Zed. držav, Kanade, Južne Amerike in od povsod, kjerkoli prebiva kak Jugoslovčan, po rodu ali državljanstvu, proti pogodbi z Nemčijo, bodo še dolgo odmevali. Ti protesti so bili znanilci svobodnega naroda, ki je stoletja okušan peto tirana, tega ali onega, in ki vidi v tej pogodbi z ošičem novo sužnost.

Kaj je dovedlo jugoslovansko vladno do tega, da je podpisala pogodbo z ošičem kljub protestom naroda, ne vemo. Sodimo pa, da kneza namestnika Pavla ni k temu koraku prignalo nič drugega kot da je smatral, da je to v korist Jugoslavije. Prepričani smo, da je bila vlada v tem iskrena. Če je imela prav, bo pokazala bodočnost, zato trenutno ne gre obsojati vlade.

Knez namestnik je ponovno zatrjeval, da hoče izpeljati Jugoslavijo iz te krize neokrnjeno in svobodno, da Jugoslavija ne vpraša nič, pa tudi ne da nič. Kot rečeno, o tem bo govorila bodočnost, ki bo pokazala, ako je imela jugoslovanska vlada prav, ko je zaupala Hitlerju, da ne bo zasedel Jugoslavije in je tudi ne bo vprašal, naj dejansko pomaga ošiču. Vse, kar zahteva Hitler, je, da se Jugoslavija ne napade.

Hitler je v zadnjih tednih demonstracij v Jugoslaviji videl, da je to narod, ki bi mu delal velike preglavice, če bi ga skušal podjarmiti. Lahko je videl, da se nemški vojski kljub njeni številnosti, ne bo godilo dobro, če bi kdaj marsikaj v Jugoslaviji.

V tem trenutku smo prepričani, da jugoslovanska armada ne bo mirno gledala, če bi hotel Hitler okupirati to svobodno državo in podjarmiti ta grčavi narod. Dejstvo, da je jugoslovanska armada privolila v pogodbo z Nemčijo, izpčuje, da je armada privolila v to, ker je prepričana, da armada ne bo razpuščena in da bo stala vedno pripravljena, da brani svobodo domovine. Drugače si ne moremo razlagati, da bi se armada podala vladni, kar nazadnje, kaj pa je vlada brez armade in če armada noče, ji ne more nihče ukazovati. Da se armada strinja s korakom in odlokom vlade, kaže tudi to, ker stoji armada pripravljena, da zadošči vstajo naroda proti pogodbi. Če bi armada videla kako izdajstvo in nevarnost za domovino, bi bila vzela stvar v roke sama.

Iz tega moremo sklepati to, da je tako vlada kot armada prepričana, da Nemčija res ne namerava zasesti Jugoslavije. Iz tega dalje sklepamo, da dokler je jugoslovanska armada cela, se ni treba bati za Jugoslavijo. Seveda, pri tem je treba pa pripomniti tudi to, da bo jugoslovanska armada stala na braniku domovine samo toliko časa, dokler stoji za njenim hrbtom Grčija in Turčija. Ako padeta ti dve Nemcu v malho, potem bo tudi konec svobodne Jugoslavije.

Jugoslavija je pristala v pogodbi, kolikor je to dozdejano, na pogoje, da Nemčija ne pošlje vojakov preko Jugoslavije. Dovolila pa je, da sme Nemčija pošiljati preko jugoslovanskega ozemlja vojni material v zapečatenih vozovih. Zdaj nastane vprašanje, če bodo Grki in Angličani na Grškem mirno gledali ta nemški transport, ali ga bodo skušali napasti, predno doseže grško mejo? Iz Grčije in iz Londona se sliši glasove, da ne bodo smatrali Jugoslavije več za nevtralnno, čim bo začela Nemčija pošiljati vojni material preko jugoslovanskega ozemlja proti Grkom in v pomoč Italijanom v Albaniji. Če bodo napravili Angličani kake korake topogledno, se še ne ve. Vemo pa, da so Angličani grozili tudi Bolgariji z bombardiranjem, če bo dovolila nemški armadi prehod. Toda do danes je ostalo še vse pri starem. Enako je grozila Anglija tudi Romuniji, pa tudi tam se ni še nič zgodilo.

Zato moremo reči le toliko, da če je Anglija pričakovala od balkanskih narodov, da se bodo ustavljali nemški sili, jim ni dala dovolj pomoči o pravem času. Enako niso balkanske države dobile nobene pomoči iz Moskve, ki je prav za prav kriva vsega tega. Upamo, da bo nekega dne tudi Rusija dajala svoj odgovor za to.

Še do nedavnega je smatrala svetovna diplomacija Stalina kot pravega lisjaka, ki je znal z nenapadno pogodbo s Hitlerjem leta 1939 dobivati plen na levo in desno skoro brez vsakega boja, medtem ko je mirno gledal, kako se uničuje Anglija in Nemčija. Toda zdaj je vedno bolj dvomljivo, če je bil Stalin res tak diplomatski lisjak, ali pa je bil samo prostovoljna žrtev drugega, še bolj zvitega lisjaka, Hitlerja.

Hitler je Stalinu že pokazal zobe, ko je marsikaj v Bolgariji, ne da bi se prej posvetoval z njim. Iz Moskve so prihajali protesti in Bolgariji, zakaj da se je podala Hitlerju. Enaki protesti bodo hiteli iz Moskve zdaj tudi v Belgard. Ampak, da bi Rusija ganila s prstom in šla tem stiskanim državam na pomoč, tisto pa ne. Zdaj tudi podpihuje Turčijo, naj se udari z Nemčijo, če bi hotela ta zasesti Dardanele, ki so vitalnega pomena za Rusijo. Ampak da bi jih šla Rusija sama braniti, o ne, tisto pa ne. Lahko je loviti gade z drugimi rokami.

Če bi ne bil Stalin podpisal pakta z Nemčijo, bi najbrže ne bilo sedanje vojne, in Hitler ne bi bil vpadel v Poljsko. In če bi bil, bi bila imela Rusija v pomoč Poljsko, Češko, Rumunsko in najbrže vse balkanske države, poleg Francije in Anglije, a poleg tega materialno pomoč iz Zed. držav. To je bilo takrat, ko je imel Hitler še obzir do ruske armade. Ko

BESEDA IZ NARODA

Malo pojasnila

Razvidno je, da je malo ljudi, katerim je znano razbijanje in stresanje, ki ga povzroča Steel Improvement & Forge Co. razen tistim, ki so v neposredni okolici.

Najprej bi vam rada pojasnila, kaj je prav za prav vzrok, da se pritožujemo. Naš dom je samo za štiri hiše oddaljen od tovarne in radi tega smo še bolj prizadeti radi velikih kladiv, ki so jih namestili v zadnjem letu, kot pa prejšnjih malih kladiv. Ta velika kladiva obratujejo v malih presledkih, a kadar udarjajo ta kladiva, je nekaj groznega, ki deluje na človeške živce nad vse porazno. Kajti kadar udarjajo ta kladiva je slišati kot bi bobneli topovi v tihi noči ali kot bi živeli na kraju, kjer so neprestani potresni sunki, kajti zemlja se naravnost strasa in naši domovi se zibljejo, da se človek počuti kot bi bil na zibalo, ki se ladiji, katera pa se ne giblje enakomerno, ampak sunkoma.

To je posebno nevzdržno po noči, ko bi si človek rad privoščil nekaj ur mirnega počitka po celodnevem težkem delu v tovarni. So kratki presledki med razbijanjem teh kladiv in v teh trenutkih si človek poskuša odpočiti misleč, da bo razbijanje za noč prenehalo, ko pa zopet iznenada zabobni . . . bum, bum. Stresanje naših domov je neznosno in večkrat se prigodi, da te silno stresanje vrže po noči iz postelje, ker se človek boji, da se bo vsak čas zrušila streha nad teboj. Tako prečuješ večino noči s tem, da prestavljaš drglajoče krožnike in drugo posodo in podkladaš škripajoče pohištvo.

Drugič pa mislim, da smo mi ljudje prav tako potrebni narodni obrambi, kakor so ji potrebne tovarne, kajti večina ljudi živečih v tej okolici je zaposlenih v tovarnah, kjer se izdeluje vse potrebno za narodno obrambo. Kako se more pričakovati, da bi ti ljudje mogli vršiti dobro delo v tovarni, če pa šest noči na teden nimajo poštenega počitka in zopet kaj pa z onimi, ki delajo po noči in bi morali poživati po dnevi, da pri tem ne govorimo o otrocih teh družin?

Kaj pa je z hišnimi posestniki, ki so si kupili svoje domove v tej okolici že pred 35 in 40 leti in so vtaknili v te domove vse svoje skromne prihranke. Ti naši rojaki in hišni posestniki so bili tukaj precej let prej, kot pa je prišla v mirno naselbino Steel Improvement & Forge Co.; saj so se bili ti ljudje že pritožili že pred 12 leti, takoj ko je bila ta tovarna pričela obratovati. Edino kar so dosegli — je bilo, da je tovarna postavila še več in težjih kladiv.

Ali naj ti ljudje kar lepo mirno gledajo, kako se uničuje njih lastnina? V naši hiši imamo tri najemnike, ki pa vsi groze da se bodo izselili, če to razbijanje ne bo ustavljeno. Ker moj oče ni zmožen dela, zato je moja mati odvisna od dohodkov, ki naj bi jih donosala najemnina. Plačati moramo davke brez ugovra kljub temu, da so stroški za posestvom že skoro večji kot dohodki.

Vsak pa naj razume to, da mi nismo proti tovarnam. V naši okolici je precej tovaren, o katerih pa komaj vemo, da so v bližini. Ampak tovarne, kot je Steel Improvement & Forge Co., pa bi morale biti v taki okolici, kjer bi ne delale direktne škode na lastnini državljanov in njih

se je pa Rusija tako slabo izkazala v vojni s Finci, je pa tudi Hitler vedel, koliko se more bati ruske armade in je od tedaj Rusiji naravnost narekoval.

Če se bo morala Rusija kdaj braniti proti Hitlerju, se bo brez vsakega zaveznika, ker nima niti enega prijatelja na svetu. Takrat se bo pa videlo, če je bilo topogledno "poslanstvo" Rusije pravo.

zdravju v tako velikem obsegu, kot se to dogaja v naši okolici.

Po mojem mnenju, bi se morali trgovci in hišni posestniki v tej okolici na St. Clairju malo bolj zanimati za to stvar, saj so njih posestva in trgovina prav toliko prizadeta kot so naša.

Antoinette M. Kompare,
1000 E. 64. St.

Zahvala

Pred četrto stoletjem sva si spodaj podpisana obljubila večno zvestobo in niti v sanjah si nisva mislila, da bi se kdo spomnil tega ob najinem srebnem jubileju. Pa je prišlo presenečenje, ki ga ne bova pozabila, dokler bova živa. Kar verjeti nisva mogla, da se morejo izvršiti tako velike priprave od vas dragi prijatelji ne da bi midva sploh kaj opazila.

Na 25. januarja pa pridejo Mr. in Mrs. Anton Počkaj in sin ter so nas povabili, da naj gremo v Slovenski dom na Holmes Ave. na banket Ženskega kluba. Moja žena je bila bolna cel teden. Odločno se je protivila, da bi šla kam. Dejala je: Edino kar bi bilo prav je, da pokličite ambulanco, da me odpeljejo v bolnišnico. Saj veste kakšne so ženske, vedno so bolj ne, a umreti se jim pa kar nič ne mudi. Končno so naju spravili na to, da smo šli. Ko prideva v dvorano sva se kar začudila, da je toliko ljudi in samih naših dobrih prijateljev. Potem pa ploskanje pripenjanje šopkov in tedaj sva spoznala za kaj se gre in prav tedaj naju je tudi zmedlo, da nisva sploh vedela kje, sva in kakor v sanjah sva prebela ostali večer.

Dragi prijatelji! Kar ne moreva najti pravih besed, da bi se zadostno zahvalila za vse kar ste nama storili. Žal nama je, da radi prevelikega števila ne moreva imenovati vsakega posameznika, ki je prispeval in posetil najino srebrno poroko. Isto srčna hvala vsem, ki se niso mogli udeležiti priredbe, pa ste poslali tako krasna darila, kakor tudi vsem sorodnikom in prijateljem, ki so prišli iz Verona, Pa.

Zahvalo želiva izreči Mrs. Mary Bostjančič, Mrs. Josephine Mihelich in Mrs. Tini Jagodnik, ki so vabile in se trudile za pripravi, kakor tudi kuharicam, ki so tako okusno spekle in nacvrle. Dalje hvala natakarnjem in natakarnicam, ki so stregle dragim gostom.

Posebno se želiva zahvaliti Mrs. Cilki Markun, ki je po našem odhodu skrbela, da so spravili v sobo spalno opremo darilo naših prijateljev in jo okusno razvrstila.

Zahvalo naj sprejmejo: Miss Olga Godec, Slovenski kvartet, Mr. Matjan, Dolores Kne, Jimmy Tusar in Kravos sestrici za krasno petje in godbo. Zahvalo naj sprejme Mr. Steblaj, ki je vodil program in naju poročil še za prihodnjih 50 let.

Hvala tudi fantom pri Trebar orkestru, ki so igrali tako lepe valčke in poskočne polke.

Končno hvala tudi najini hčerki, ki je hranila po centih, da je spravila skupaj 25 srebrnih dolarjev, katere je nama poklonila.

Ako ni bil ta ali oni postrežen tako kot bi moral biti, radi velikega števila gostov, prosiva po opravičenju.

Ponovna hvala vsem za vse. Ob enakih prilikah pa se bova

rade volje odzvala.

Mr. in Mrs. Anton Jagodnik
18801 Mohawk Ave.

Dva dolarja na mesec — tri žene

Skoro se nam zdi, da je kaj takega nemogoče in vendar je res, kakor nam poroča soproga nekega japonskega poslanika v francoski Indokinji.

V Anamu je mnogoženstvo nekaj čisto samo ob sebi umevna, da ima tudi pisarniški sluga, ki zasluži mesečno deset jenov (krog \$2.25), dve do tri žene. Tako je pripovedovala gospa Nokuro Suzuki, žena japonskega generalnega konzula v Hanoju (francoska Indokinja) tamkajšnjemu dopisniku lista "Yomiuri." Pri večjih slovesnostih, kot je na primer poroka ali pogreb, ne gledajo na stroške. Vse mora biti čim bolj slovesno in imenitno. Imeli smo slugo, je rekla imenitna gospa, ki je zaslužil na mesec po deset jenov, pa je izdal vsaj štirikrat toliko za pogreb.

Isti poročevalec pa se je pogovarjal tudi z neko mladenko iz Anama. Mnogo zanimivosti iz svoje domovine mu je povedala ta gospodična. Med drugim tudi to: pri nas zasluži moški približno 30 do 50 jenov na mesec (6 do 10 dolarjev). Kdor zasluži največ dobi 160 jenov. Delavec v tovarni zasluži komaj 60 senov na dan, kar bi bilo v naši valuti krog 14 centov. Take zaslužke imajo domačini. Evropejci pa zaslužijo neprijetno več, tudi če so navadni delavci pa zaslužijo vsaj 360 jenov na mesec.

Priznati moram, da je pri nas mnogoženstvo zelo razširjeno. Naši možje ne rečejo: za ženo si bom vzel to ali to, ampak: kupil bom to in to dekle. Dekleta pri nas v resnici prodajajo in kupujejo, čeprav obstoji kupnina navadno le v poročnih darilih. Saj imajo nekega podobnega tudi Japonci, kjer so v navadi poročna darila po imenu Yuino.

Rodbinski poglavar ima nad člani družine skoro neomejeno oblast. Prvi za njim je najstarejši sin. Če družinski poglavar umrje, razdele njegovo imetje med sorodnike tako, kakor določijo najstarejši sin. V nekaterih družinah, zlasti trgovskih, ima žena malo več vpliva na moža, vendar le tako dolgo, dokler je še mlada.

Zaslužno odlikovanje

Edmonde Charles-Roux je dvajsetletna plavalosa Francoskinja, ki je takoj v začetku vojne vstopila v službo Rdečega križa. To je hčerka poznane diplomatke, ki je več let zastopala francosko vladu pri Vatikanu in pozneje je bil tajnik zunanjega ministerstva. Ni ji bilo treba dolgo premišljati, kako bi med vojno najlažje služila domovini. — Služba Francijci je bila njeni rodni jezik v krvi.

Tako je mlado dekle zapustilo brezskrbno življenje v penzionatu in odšlo z neko ambulanco na fronto. Ze 14. maja lanskega leta, komaj štiri dni po začetku naglega nemškega prodiranja v deželo, je bila ranjena. V neki vasi, ne daleč od francosko-belgijske meje, kjer je stregla ranjenecem, jo je zadel drobec granate. Padla je. V istem trenutku pa je zopet završalo krog nje in granata je zadela bližnji skedenj in ga požrla. Pogumna deklica je bila pokopana pod razvalinami skednja. Vojakom se je posrečilo potegniti jo iz razvalin. Ko pa je zopet prišla k zavesti, je pustila, da so ji obvezali rano, ni pa hotela oditi v zaledje.

Pogumno je še naprej vršila samaritansko delo. Z omahujočim korakom in prišiljenim nasmehom je stregla ranjenecem, ki so jih prinašali v zasilno poljsko bolnišnico.

Dvajsetletna Edmonde Charles-Roux je bila za svoje junaštvo odlikovana z "vojnim križcem," francoskim vojaškim odlikovanjem. Zaslužila si ga je, francoska javnost ji ga iz srca privoščila. Dobila ga je v priznanje izpolnjevanja dolžnosti pod najtežjimi okoliščinami.

Kadar se pelje japonski cesar

Kraljem, cesarjem ali državnim poglavarjem sploh izkazujejo pri raznih narodih na različne načine svoje spoštovanje in vdanost. Evropejci so se navadili v takšnih primerih, ko pride na obisk v kak kraj državni poglavar, prirediti največje svečanosti in parade, pri katerih se ne manjka hrupa in vzklikanja. Tudi v Ameriki, kjer se v vsakem oziru kaže precej evropskega vpliva, sprejemmo predsednika na podobne način. Azija, vsaj Daljni Vzhod, pa je v tem oziru čisto nekaj posebnega.

Poglejmo samo, kako je na primer po japonskih ulicah takrat, kadar se pelje mimo japonski cesar. Tam ni dostojno, da bi ljudje viseli skozi okna in mahali z rokami ali zastavicami v pozdrav, pač pa morajo biti vsa okna pri takih svečanostih zaprta. Tudi na ulicah ne sme biti nikjer nobenega hrupa. Vse stoji nepremično, kakor vkovano, stražniki, vojska in občinstvo. Ceo dih zastane ljudem pri takih prilikah. Na licih ljudi ne opaziš smehljaja. Na tak način dajejo Japonci duška svojem spoštovanju in vdanosti.

Človek bi mislil, da bi se vsaj kdo od tujcev lahko zmotil in nehoti kalil to prisotno japonsko razpoloženje ob takih slovesnih prilikah. Pa je tudi zato preskrbljeno, da se kaj takega ne zgodi. Vselej, kadar se namerava cesar peljati skozi mesto, ima dvorni maršal naloge, da razpošlje v hotele, kjer stanujejo Evropejci, opozorilo, naj hotelsko osebje te goste iz Daljnega Zahoda, pouči, kako naj se vedejo, kadar se bo peljala cesar mimo.

Sporočje jim nekako takole: "Če hočete videti mikada, ko se bo peljal po mestu, morate nepremično stati. Fotografirati ga ne smete, prav tako pa je tudi prepovedano, da bi cesarja gledali od zgoraj, z oken, z bližnjih vzpetin, ali sploh s kraja, ki bi bil višji kot pa mikadov voz. Če se pregrešite proti temu, se vaše ravnanje smatra za žalitev njegovega veličanstva."

IZ DOMOVINE

— Smrt na tračnicah. Pri premikanju tovornega vlaka se je na postaji Sv. Lovrence na Pohorju dogodila smrtna nesreča, katere žrtev je postal zavirač drž. železnice Ivan Pliberšek, doma iz Dadvanja pri Mariboru. Mož je po nesreči padel pod kolesa, ki so ga do smrti povozila. Pokojnik je bil vester uslužbenec in dober tvariš.

— Drzen vlom v gostilno. V nedavni noči so neznanci vdrli v gostilniške prostore gosp. Rogljaja Alojzija v Trebnjem. Tatovi so iskali denar, a ga niso našli. Zato so odnesli sama živila in več kosov manufakturne blaga. Za vlomilci ni sledu.

— Ogenj v rudniku. Že več mesecev se širi v podzemlju kočevskega rudnika nevaren požar, ki spravlja v nevarnost glavni podzemski rov. Več zidarjev se trudi, da bi ga omejilo ali pogasilo na način, ki je običajen v takih primerih. Zadnje čase je prišlo v Kočevje več strokovnjakov in delavcev, ker je njihova pomoč nujna in potrebna. Trajalo bo še nekaj tednov ali celo mesecev, preden bo ogenj pogasjen. Gašenje je zelo naporeno in nevarno delo.

— Ena izmed najstarejših Mariborčank je umrla. V stori ulici 26. v Mariboru preminila zasebnica Jera Kočerjeva. Dosegla je čisto med najstarejših Mariborčank.

— Velik vlom v denarni ur. V noči na nedeljo so neznanji milici vlomili v blagajno Zvezne hranilnice v St. Petru pri vsem mestu in odnesli 18.000. O vladu so bile obveščene in je orožniške postaje in ljanska policija.

— Smrt znanega zdravnika. Umrl je šef-zdravnik sanjskega Leonišča v Ljubljani dr. Pavel Krajec. Pokojnik je splošno priljubljen. Za zaslugue je bil svojčas odlikovan z redom sv. Save IV. stopnje. Njegovo truplo so prepeljali v Smihel pri Novem mestu, so ga položili v družinsko grobnico.

Če verjamete ali pa ne

— Kar nas je oženjenih mnogo, se kaj radi pobahamo, nosimo hlače v hiši. Zlasti mo o tem veliko besedo, naša ženice ne slišijo. Druge pa malo drugače in navede naša zadnja beseda "ja, ji sili," kar bi se sicer lahko tudi brez našega privoljenja vendar je boljše, da se odloži za to obe stranki, možka in ska.

Bom povedal, kako je val radijski aparat hrvalski junak Charlie P. licijski poročnik v Euclidi ga poznamo kot junaka. eno roko lahko komodno s petimi dobrimi meseci drugo bi sendvič v usta. Saj je to svoje junaštvo do dostikrat pokazal, ko je aktiven v rokoborbi. Sem ga vprašal, če je močan, zdaj ko je že malo v letih, pa me je samo malo zelo prijateljsko stisnil, pas, pa nisem bil pri nobeno rabo. Od tistega skrbno prizadevam, da jateljsem razpoložljiv.

Kadar pa stopi v svojo skozi vrata, je pa mena tak junak, kot smo vsi oženjeni. To zelo razloži ga slučaj, ko je šel kupiti ski aparat. Ne pa bi sklenil ma poprej posvetovala ferenco, je sklenil, da ga pil na svojo roko in. sam pri sebi, da bi rad tistega, ki bi si upal kaj katil. Toda, ko je prišel in je zagledal svojo ljubico, je namah postal malo sto navaden zakonski mož, če se je dobrikrat okrog ji pripovedoval to in to, spraševal, če naj ji kaj ga in ko je videl, da se topi srčne radosti nad njegovostjo svojega moža, je prijel za besedo in jo brezkov zastavil:

"Ti, kaj praviš, ali bi že čas, da bi kupili nov aparat? Ti vedno rada imaš godo, prigodbe in po radiju, meni pa ni do stvar. Samo, da bi ti dobil sem mislil, da je to dobiš novega. Povej, ali ali ga ne bi?"

Mrs. Fox, ki je mislila, če reče da, še ni tako bo v usodnem trenutku dno lahko rekla drugemu pravi, da se moža odkriva. "Saj nič ne rečem, da potrebovali novega. pa ob priliki kam potegaj pripravnega." "O, ne bo treba nikoli diti," se oglasi Charlie pa skoči k vratom. jih zakliče ven na dvoristi dobro, kar notri ga primusi. Trgovca je namreč zunaj s trukom in na radio.

Po nemškem izvirniku K. Maya

Napoleonova smrt in pokop na otoku sv. Helene

pred dnevi hodil ves obupan o
Poncija do Pilata, naj mu dajo
vsaj 10 litrov bencina, da bi se
s svojim avtomobilom, najmanj
šim, kar jih ima, peljal nekam
v okolico. Zaman. Bencinski
kralj Gulbenkian ni dobil benci
na, na pot je moral iti z vlakom

Ptiče uče govoriti

O italijanskih trgovini s ptica
mi in rejcih ptic pravijo, da
imajo poseben talent, da nauči
uče ptice govorjenja. V resnici
izvirajo najzanimivejše živali te
vrste iz Italije ali pa vsaj iz rok
italijanskih strokovnjakov, k
uče ptice govoriti. V novejšem
času uporabljajo sicer drug
kot učilo čedalje bolj gramofon
ske plošče in tako izgublja ita
lijanski učitelji ptic tudi čedalje
bolj svoj posebni položaj. Naj
boljše "govornice" so slej kakor
prej papige in vrane, a tudi dru
ge ptice se nauče nekoliko besed
ali celih stavkov. Seveda ni go
vora o tem, da bi živali smise
besed, ki jih izgovarjajo, tudi
razumele. Ščasoma sicer lahko
po izpolnitvi kakšne svoje želje
sklepajo, da vsebuje stavek, ki
ga izgovore, določeno vprašanje
a to je bolj stvar privajenosti
nego pa umevanja.

**Egiptovska družina v evrop
ski Turčiji**

Blizu Carigrada živi čisto za
se 24 članska družina. Govor
poseben jezik in ima neko svojo
posebno vero. Naselila se je ta
družina v evropski Turčiji pred
600 leti. Prišla je iz Egipta. Od
naselitve so živeli ti ljudje na ve
likem posestvu ločeni od drugih
ljudi. Ohranili so svoj sosedom
nerazumljiv jezik. Vsi se obla
čijo izključno v belo oblačilo
vsako jutro se kopljeje na pro
stem v "sveti kopeli," kjer imajo
postavljen tudi žrtvenik, obko
ljen od jarka. Jarek je napoln
njen z lesom, ki ga prižgo, ka
dar glavar žrtvuje bogovom
žrtvuje šestkrat na leto. Mrli
če že skozi 600 let pokopavajo v
zemljo, ki jo nato brez ozira na
mrliča naprej orjejo in obdelu
jejo.

— Tezenska radijska postaja
bo kmalu postavljena. V Mari
bor so prispeli železni sestavn
deli za 110 m visoki oddajni ste
ber za tezensko relejno radijsko
oddajno postajo. Stavba tezen
ske radijske postaje je v siro
vem stanju že dozidana. Ko bo
do prispеле še oddajne priprave
pa se bo postaja mogla kmalu
odpreti.

— Ribnica na Dolenjskem. Za
radi hitre spremembe vremen
se je pojavila v mnogih prim
rih španska bolezen in je p
zdravniku dnevno prekomern
bolnikov. — Vozniki, ki vozi
krle iz Velike gore, pravijo, o
so našli že sled medveda, kar
tudi izreden slučaj zime. Najbr
se bo stric kosmatinac še prem
slil in se vrnil v svoj blog. —
Krušne karte za moko so tu
upeljali, le moke še ni dobili.
strahu gledajo zlasti revni slo
ji radi velike draginje v bodo
nost.

MALI OGLASI

Išče se ženska

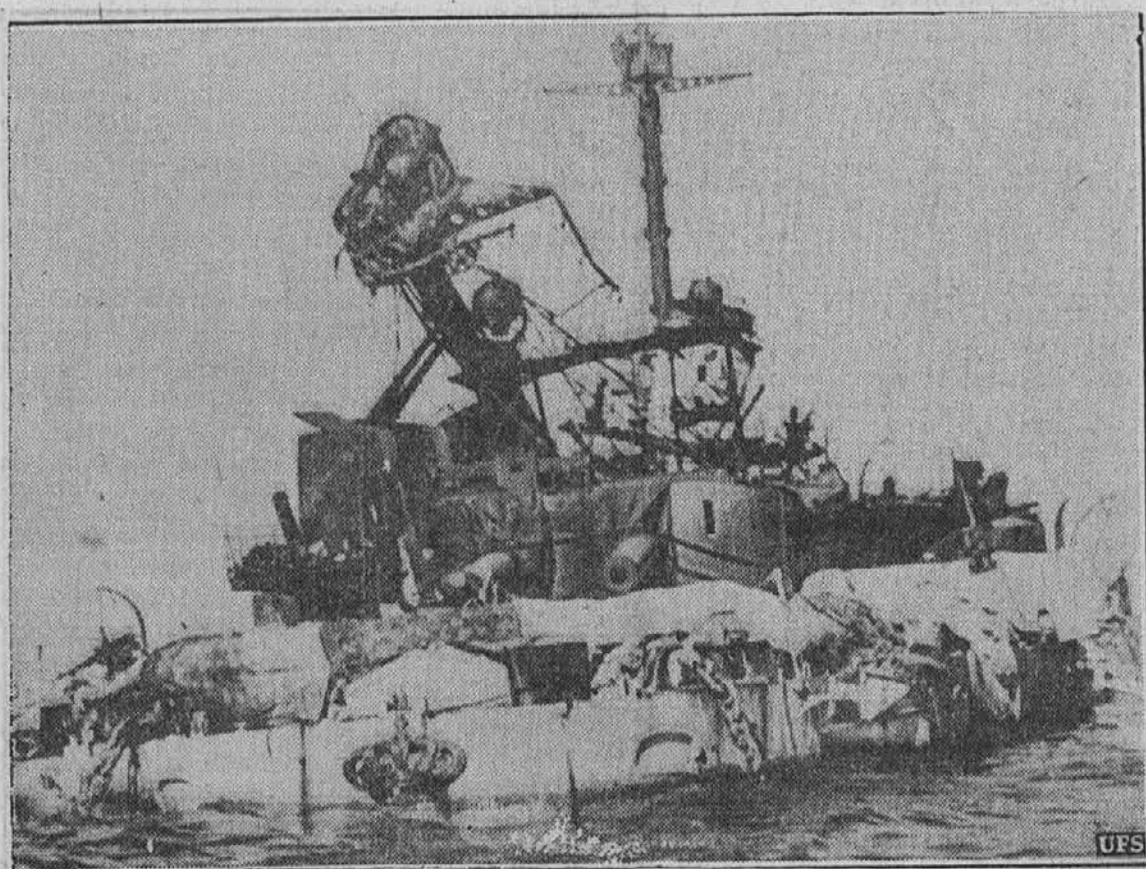
Pošten in miren samec, ki č
dan dela, bi rad dobil žensko,
bi mu skuhala večerjo. Oglas
te se na 6107 St. Clair Ave. v t
govini. (7)

**1940 FRIGIDAIRE in Ele
trolux ledenice naprodaj. K
pite sedaj in prihranite od
do 40%.**

**Norwood Appliance &
Furniture**
6104 St. Clair Ave.
819 E. 185. St.
Wed:-

Rabljene električne ledenice
garantirane, dobite od \$39.
naprej.

**Norwood Appliance &
Furniture**
6104 St. Clair Ave.
819 E. 185. St.
(Mar. 19, 21, 26, 2

Simbol italijanskega poraza. — Slika nam predstavlja italijansko bojno ladjo San Giorgio, katero so poškodovale angleske bombe v Tobruk pristanišču v Libiji. Iz mogočnega trdnjavske bojne ladje je nastal kar razvalin, ki je edino še za staro železo. Kar niso opravile bombe iz angleških bombnikov, so dokončale še angleske topovske kroglice.

V železniški nesreči, Pennsylvania železniške družbe, ki se je pripetila blizu Baden, Pa., je bilo pet oseb ubitih in 110 pa. ranjenih. Vlak je zletel s proge v Ohio reko. Shika je bila posneta kljub sneznemu viharju, ki je tedaj razsajal.

Francija pridno plačuje za svoj poraz

Ker se je bila Francija v prejšnjih letih premalo pripravila za uspešno vojno, zato je morala nabaviti velike množine različnega vojnega materiala v inozemstvu, zlasti v Ameriki, če se je sploh mislila uspešno boriti proti Nemčiji. Spoznala je, da je bila svojo napako in je zato vsaj v zadnjem trenutku naročila mnogo vojnih potrebščin v tujini.

Tedaj ni mogla več načenjati vprašanja, koliko bo vse to stalo, kajti zelo se je že mudilo. Zato je naročevala in bo morala sedaj tudi vsa ta naročila plačati v kolikor jih še ni. Iz poročila, ki ga je izdala francoska vlada v Vichyju, pa se vidi, da je bila Francija pri plačevanju teh naročil še precej priduha. V prvi polovici lanskega leta je plačala 110,129 milijonov frankov, v drugi polovici pa samo 23,704 milijone frankov. Skupni njeni stroški v tem namen so znašali 133,833 milijonov frankov. Vidi pa se iz zgornjih števil, da Francija v drugi polovici lanskega leta nima več na razpolago toliko denarja za ta namen, kakor prej, ko je upala in trdno verjela, da se bo lahko vsaj z angleško pomočjo upirala nemški vojski.

— 0 —

Bencinski kralj brez bencina

V Carigradu rojeni Armene Gulbenkian, ki je že nekaj let angleški državlján, živi pa v Parizu, kjer ima krasno vilo in znamenito galerijo slik, je eden izmed "big six," šestih nekronanih kraljev sveta, eden tistih šestih mož, ki si dele lastnino na svetovnimi petrolejskimi vrelci.

Toda bogati petrolejski vrelci so v Iraku, v Mosulu in v teh izrednih časih ne more dobiti njihovega lastnika, večkratni milijonarji kapljice bencina, niti toliko ne, da bi si vžigalnik napolnili njim. . .

V Vichyju, kjer sedaj živi,

Če že skozi 600 let pokopavajo v zemljo, ki jo nato brez ozira na mrljice naprej orjejo in obdelujejo.

— Tezenske radijske postaja bo kmalu postavljena. V Maribor so prispeli železni sestavni deli za 110 m visoki oddajni stebler za tezensko relejno radijsko oddajno postajo. Stavba tezenske radijske postaje je v sirovem stanju že dozidana. Ko bodo prispelo še oddajne priprave, pa se bo postaja mogla kmalu odpreti.

— Ribnica na Dolenjskem. Zaradi hitre spremembe vremena se je pojavila v mnogih primerih španska bolezen in je pri zdravniku dnevno prekomerno bolnikov. — Vozniki, ki vozijo krle iz Velike gore, pravijo, da so našli že sled medveda, kar je tudi izreden slučaj zime. Najbrž se bo stric kosmatinec še premislil in se vrnil v svoj brlog. — Krušne karte za moko so tu že upeljali, le moke še ni dobili. V strahu gledajo zlasti revni slovi radi velike draginje v bodočnost.

MALI OGLASI

Išče se ženska
Pošten in miren samec, ki čez dan dela, bi rad dobil žensko, ki bi mu skuhala večerjo. Oglasite se na 6107 St. Clair Ave. v trgovini. (71)

1940 FRIGIDAIRE in Electrolux ledenice naprodaj. Kupite sedaj in prihranite od 20 do 40%.

Norwod Appliance & Furniture
6104 St. Clair Ave.
819 E. 185. St.
Wed.-x

Rabljene električne ledenice garantirane, dobite od \$39.9 naprej.

Norwood Appliance & Furniture
6104 St. Clair Ave.
819 E. 185. St.
(Mar. 19, 21, 26, 28)

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

III—KRIŽ

"Saj to še ni nobena nesreča," je dejal oče, "meni se vse prej zdi, da je fant poceni plačal nauk, da moški ne sme verjeti ženskam —"

"In to praviš ti?" je vprašala žena; glas se ji je tresel od zadušenega srca.

"Da —" Erlend se je smehljaj. "Ko sem te prvič videl, sem te imel za tako krotkega dekliča, da bi komaj mogla požreti kos sira — Gibka kot svilen trak in pohlevna kot golobček — pa si me vendar pošteno imela za norca, Kristina —"

"Kaj misliš, kako bi bilo z nami," je odvrnila, "če bi bila res tako mehka in pohlevna?"

"Ne —" Erlend jo je prijel za roko, da je morala prestat z delom; žareče vesel se ji je smehljaj v obraz. Nato ji je položil glavo v naročje. "Ne, nisem vedel, sladka moja, kakšno srečo mi je Bog naklonil, ko te je pripeljal na mojo pot — Kristina!"

Ker se je morala venomer brzdati, da bi skrila svoj obup nad Erlendovo nejoboljšljivo brezskrbnostjo, jo je včasih, kadar je morala kaznovati sinove, premagala jeza: tedaj ji je roka postala trda in govorica ostra. Največkrat sta to okušala Ivar in Skule.

Bil sta zdaj sredi najnevarnejše starosti, v trinajstem letu, in sta bila tako divja in svojeglava, da je Kristina pogosto obupano razmišljala, ali je katera mati na Norveškem že kedaj rodila dve taki mrhi. Bila sta lepa kot vsi njeni otroci, s črnimi, svilenimi mehkiimi in kodrastimi lasmi, modrimi očmi pod črnimi obrvmi, z ozkimi in žlahtnimi obrzi. Bila sta za svoja leta zelo velika, toda še vedno ozka v plečih in dolgih, mršavih udov — sklepi so jima štrleli kot kolenca na bilki. Bila sta si tako podobna, da so ju ljudje izven dvora zamenjavali, in po vsej dolini so ju imenovali "meča z Jorundgaarda" — pa ne da bi to bilo morda častno ime. Simon ju je prvi tako imenoval v šali, kajti Erlend je bil vsakemu podaril majhen meč, in teh malih mečev nista odtlej nikdar odložila, razen kadar sta šla v cerkev. Kristina ni bila nič kaj vesela tega daru in tudi tega ne, da sta se dečka venomer igrala s sekirami, kopji ali liko; bala se je, da bi se tema vročerkvni otrokoma ne pripetila kakšna nesreča. Erlend pa je le kratko dejal, da sta zdaj že toliko stara, da se morata privaditi ravnanju z orožjem.

Mati je živela v neprestanem strahu za tadv dvojčka. Kadar ni vedela, kje tičita, je na skrivaj vila roke in vzdihovala k Devici Mariji in svetemu Olafu, —

naj vendar pripeljeta otroka živa in zdrava nazaj. Plezala sta po gorah skozi razpoke in čez strmine, na katere še ni bila stopila človeška noga, ropala sta orlovsko gnezda in prinašala domov v suknjičih ostudne, rumenooke orliče, ki so jezno pihali; ko sta lovila ribe, sta se vzpenjala po pečinah nad reko v soteski, tam, kjer razpenjena voda drvi od sklada do sklada; nekoč je Ivarja konj tako dolgo vlačil v stremenu za seboj, da bi se bil skoraj ubil — hotel je zajezditi napol ukročeno žrebe, in sam Bog ve, kako se je dečkoma posrečilo, da sta ga osedlala. Brez povič, iz gole radovednosti sta si upala v laponsko naselbino v toldstadske gozdu — od očeta sta se bila naučila nekaj besedi samskega jezika, in ko sta tedaj laponsko čarovnico pozdravila s temi besedami, ju je pogostila z jedjo in pijačo, pa sta se tudi pošteno najedla, čeprav je bil postni dan. In Kristina je vendar vedno tako strogo pazila na to, da bi se otroci tiste dni, ko se odrasli postijo, zadovoljevali s piščlo hrano in dobivali samo take jedi, katerih sicer ne marajo — kajti k temu so jo navajali tudi njeni starši, ko je bila majhna. Ob tej priliki je navsezadnje tudi Erlend resno posvaril sinova, sežgal vse tiste dobre reči, katere jima je bila dala s seboj Laponka, ter jima ostro zabijal, naj nikdar več ne hodita na rob gozda, kjer domujejo Laponci. Kljub temu ga je zabavalo, ko je slišal o prečudnem doživljanju obeh fantov; odtlej je Ivarju in Skuletu pogosto pravil o svojih voznjah po severnih deželah pa o šegah in navadah teh ljudi, ki jih je tamkaj videl, in se pogovarjal z dečkoma v grdem in poganskem jeziku tega ljudstva.

Sicer pa Erlend skoraj nikdar ni posvaril in poučil svojih otrok in je vedno vse obračal na veselo stran, kadar se je Kristina pritoževala nad razposajenostjo dvojčkov. Doma na dvoru sta napravila marsikako neumnost, čeprav sta znala biti zelo porabna, ako sta morala — tako nerodna nista bila kot Naakkve. Toda pogosto se je dogajalo, da jima je mati naložila kakšno delo in potem prišla gledat, kako jima gre izpod rok, pa je orodje ležalo na tleh, dečka pa sta stala pri očetu, ki jima je moral kazati, kako mornarji delajo vozle ali kaj podobnega —.

Kadar je Lavrans Bjorgulfsen svoje čase naslikal nad hlevskimi vrati ali na drugih poslopjih s katranom križ, je rad napravil s čopičem okoli njega še kakšno druga znamenja — potegnili je okrog in okrog kolobar ali pa je čez vsako prečko križa napravil črto. Nekega dne sta se dvojčka domislila, da bi enega izmed teh starih križev vzela za tarčo. Kristina je bila vsa iz sebe od obupa in jeze nad takšnim judovskim početjem, toda Erlend je otroka zagovarjal — saj sta še tako mlada, človek ne more pričakovati, da bo sta vedno mislila na svetost križa, kadar ga vidita nad kakšnimi hlevskimi vrati ali na kravjem hrbtu. Fanta naj gresta pod križ na cerkvenem griču, pokleketa naj in ga poljubita, zraven pa naj odmolita pet očenasev in petnajst Zdravih Marij — samo ne kliči mi radi te zgodbe Sira Solmunda na dvor! Toda to pot sta mater podpirala Bjorgulf in Naakkve, poklicali so duhovnika, ki je poskropil steno z blagoslovljeno vodo in z vso strogostjo kaznoval grešnika.

— Devala sta Kristininih bikom in kozlom v jasli kačjih glav, da bi postali bojevit. Družila sta Munana, ker se je še zmerom obešal materi za krilo, in Gauteja, kajti z njim sta si bila najmanj prijatelja — sicer pa je Erlendove sinove družila najlepša bratovska ljubezen. Včasih pa ju je Gaute le pograbil in namlatil, ako sta jih preveč uganjala. Lepa beseda je bila zanj bob ob steno — in če je mati vzrojila, sta kot lipova bogova stala pred njo, krčila pesti in jo po strani gledala z iskrenimi se očmi in dvignjenimi obrvmi, zaripla od jeze. Kristina se je vselej spomnila, kaj je Gunnulf pravil o Erlendu — kot otrok je bil nekoč vrgel nož za očetom in je večkrat vzdignil roko zoper njega. Ob takih prilikah je dvojčka pretepla, pošteno pretepla, kajti obhajal jo je strah — kaj bo iz teh dveh otrok, ako ju ne bodo pravočasno ukrotili?

Simon Darre je bil edini, ki je imel nekaj moči nad tema dvema divjakoma — rada sta imela strica in sta se vedno pokorila, kadar ju je prostovoljno in mirno posvaril. Zdal pa, ko ga nista več videla, nikakor ni kazalo, da bi ga pogrešala, vsaj mati tega ni mogla opaziti. Zalostno je Kristina premišljevala, kako nestanovitno je vendar otroško srce.

In vendar je mati na tistem vedela, da je skoraj najbolj ponosna ravno na tadv sinova. Misli si je, ako se ji le posreči zlomiti to strašno trmo in ukrotiti to razposajenost, tedaj bi nobeden izmed bratov toliko ne obetal kot tadv. Bila sta zdrava in telesno dobro razvita, neustrašena, resnicoljubna, radodarna, prijazna do vseh revežev in že večkrat sta pokazala toliko spretnosti in prisebnosti, da je to po njenem mnenju daleč presegalo vse, česar se človek more nadejati od tako mladih fantov.

Nekega večera med košnjo je

bila Kristina še pozno v kuhinji, kar je planil skozi vrata Munan in zakričal, da gori v starem kozjem hlevu. Od moških ni bilo nikogar doma — nekateri so bili v kovačnici, kjer so klepali kose, drugi pa so odšli gori k mostu, kjer se je ob poletnih večerih po navadi zbirala mladina. Kristina je vzela nekaj veder in stekla ven, deklam pa je zavpila, naj grejo za njo.

Kozji hlev je bila stara, iz brun zgrajena koliba, katere streha se je zadaj dotikala brega, stala pa je v ozki ulici med stanovanjsko hišo in hlevi, ravno pred podolžno steno kovačnega hleva, in je bila na obeh straneh tesno zvezana z drugimi poslopji. Kristina je stekla v lopoziške hiše in prinesla odondod sekiro in požarni kavelj, ko pa

je zavila okrog hleva, ni zagledala ognja, marveč le strašanski dim, ki se je valil iz luknje v strehi kozjega hleva. Na sleminu je sedel Ivar in mahal po strehi, Skule in Lavrans pa sta bila znotraj in trgala s strehe velike zaplate, skakala po njih in teptala ogenj. Zdal so prišli tudi Erlend, Ulf in drugi možje, ki so bili doslej v kovačnici — Munan je bil s svojim svarilnim klicem stekel tjakaj — in ogenj je bil kmalu pogasjen. Ampak prav lahko bi se bila zgodila strahovita nesreča — večer je bil tih in gorak, vendar je semtertja lahko zapihalo od juga, in če bi se bil ogenj v kozjem hlevu mogel s plamenom razgoriti, bi se bila gotovo vžigala vsa poslopja okrog severnega dela dvorišča, hlevi, kašče in stanovanjske hiše.

Ivar in Skule sta bila na strehi kozjega hleva — ujela sta bila v zanko kragulja in sta ga ravnokar hotela obesiti na križ vrh slemena — kar sta zavohala duh po smodu in zagledala, kako se kadi iz strehe. Nemudoma sta skočila doli in začela s sekirama, ki sta ju imela pri sebi, udrihati po tleči ruševini, Lavransa in Munana, ki sta se v bližini igrala, pa sta poslala proč, enega, naj prinese kavelj, drugega k materi. K sreči so bile grede in škarnice v strehi močno trhlene. Navzile temu pa sta dvojčka to pot nedvomno rešila dvor svoje matere, ker sta takoj pričela razkopavati gorečo streho in nista najpoprej zapravljala časa s tem, da bi šla odrasle klicat na pomoč.

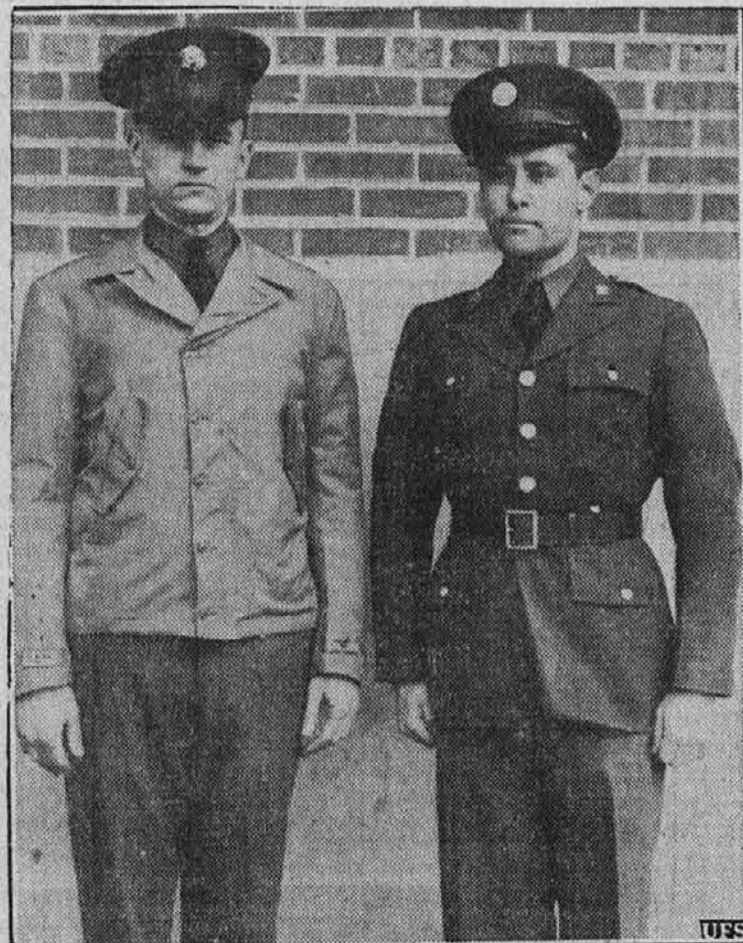
Kako je bil ogenj nastal, ni bilo povsem jasno, ako ni bilo krivito, da je Gaute nekaj časa poprej tam mimo nesel žerjavo v kovačijo; priznal je tudi, da posode ni imel pokrite — potemtakem je nemara zletela kakšna

iskra na travnato streho, bila suha kot slama.

Ko pa je Ulf prevzel stražo in mu je vsa družina noč delala družino ter Kristina poslala močnega in medice, so vendarle morali orilati o tem kot o odločnem četju obeh dvojčkov in Lavransa. Vsi trije so dobili opozorilo po rokah in nogah — če se jim bili tako razgreli, se bi jih bilo težko razgreli, še devet let, tako da je le s težavo potrpežljivo šal bolečine, toda bil je ga početka najbolj ponos, je tako hodil okrog z obojimi rokami in poslušal, kaj družina hvali.

To noč je Erlend stisnil k sebi, ko sta legla spat.

"Kristina, Kristina —" tožuj se toliko zoper svojo ke — kaj res ne vidiš, pradedrega jedra, ki je v sinovih. Vedno jadikuje, teh dveh razposajencev, bi mislila, da gre njuna poveljicami in klado.

Slika nam predstavlja nove in stare vojaške uniforme ameriške armade. Na desni je John Herman, vojak v stari uniformi in na levo pa je Frank Darst v novi uniformi. Oba sta v Fort Dix, N. J.

Nad pol milijona deklic — skavtini v Ameriki praznujejo letos 29 letnico obstoja te organizacije. Ti dve mati in hčerki — skavtini pleteta za Rdeči križ.

DEKLETA IN ŽENE!

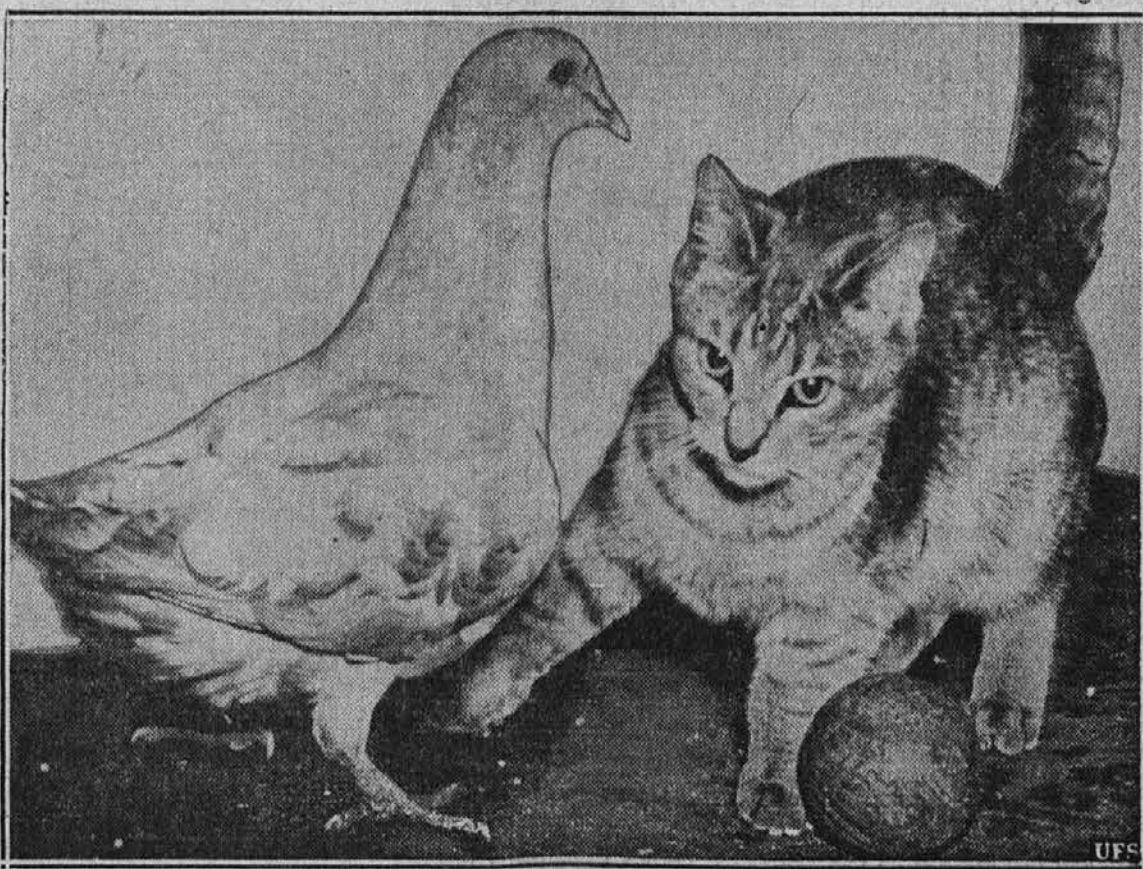
Za fino in najnovejšo modo SPOMLADANSKO "STEREOTIP" ali SUIT, po nižjih cenah, kakor kje drugje, to od \$14.50 naprej DIREKTNO IZ TOVARNE in za zanesljivo in točno postrežbo, se obrnite na BENNO B. LEUSTIG 1034 Addison Ave. Ali pokličite: ENdicott 8506 ali 3426

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"kateremu je znižana cena \$ 2.00
in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Izredno prijateljstvo. — Znano je, da so bile mačke vedno zelo nagnjene na meso lepih in debelih golobov. Slika pa nam kaže goloba in mačko, ki sta si zelo dobra prijatelja, katera lastuje Clarence Weber iz Zanesville, Ohio. Najljubša igrača teh dveh prijateljev je žoga.

V sedanjem Rooseveltovem kabinetu so samo še trije člani njegovega prvega kabineta in to so: delavska tajnica Mrs. Perkins, minister za notranje zadeve Ickens in državni tajnik Cordell Hull.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri- dajte k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave. HEnderson